

Innovatiiviset hankinnat - HKL

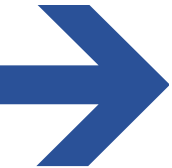
Liikennealan kasvuohjelma

26.10.2017

Hankinta innovatiivisuuden lähteillä

- Hankintoja ohjaavien lakien tarkoitus on tasapuolistaa hankintaa, mutta varjopuolena se ei anna kaikkia yksityisen puolen hankintatyökaluja käyttöön.
- Perinteisesti julkinen hankkija ja tarjoaja ovat vastakkain; tarjouspyynnöt ovat monimutkaisia, kun yritetään huomioida kaikki riskit. Ja jos tarjoajaa ei lopputulos miellytä, on ensimmäisenä ajatuksena valitus.
- Jotta julkisella hankinnalla saavutettaisiin todellista yhteiskunnallista hyötyä, tulee luoda keinoja, joilla julkinen hankinta on haluttu ja kilpailtu kumppani, hankinnat ovat läpinäkyviä ja yksiselitteisiä sekä toimiva ja oikea lopputuote on hankintamenettelyn päätarkoitus.
- Tämän varmistamiseksi tarvitaan innovatiivista hankintaa.

Hankinta innovatiivisuuden lähteillä

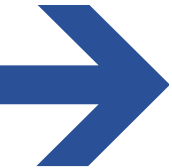
Innovatiivisuus HKL:n hankinnoissa

Koko hankintaa ohjaa

- Uudenlainen hankintakulttuuri, jossa ohjaavana tekijänä on oikea tuote tai palvelu
- Mahdollisuus laajempaan yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen
- HKL:n strategia; tehokkain eurooppalainen toimija

Yksittäisissä hankinnoissa

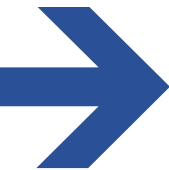
- Hankintojen laadun kasvua
- Loppukäyttäjien entistä parempaa huomioimista
- Tilaajan ja toimittajien yhteistä hyötyä

Hankinta innovatiivisuuden lähteillä

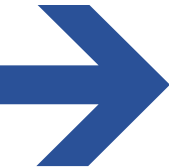
Innovatiivisuus ei tarkoita pelkästään sitä, että lopputuote on ”keksintö”. HKL:n hankinnoissa innovatiivisuus näyttäytyy mm. seuraavasti:

- Hankintamenettelyssä tai –prosessissa käytetään uusia menetelmiä, joilla
  - Hankinta on läpinäkyvää
  - Tulkinnanvaraisuuksia karsitaan
- Lopputuotteeksi saadaan jotain täysin uudenlaista, joka hyödyttää niin tilaajaa kuin toimittajaa ja loppukäyttäjää
  - Markkinavuoropuhelut toimittajien kanssa
  - Neuvottelumenettely, jossa lopullinen tarjouspyyntö muokkautuu yhteistyöllä tarjoajien kanssa
- Sopimus sisältää mekanismeja, joilla varmistetaan laadukas sopimuskausi ja lopputuotetta kehitetään tilaajan ja toimittajan yhteistyössä
  - Bonukset ja sanktiot, joilla mitataan oikeita asioita
  - Vuosittaiset, yhteiset toimenpiteet, jotka tuovat innovaatioita ja tehokkuutta toimintaan

Innovatiivisuus osana päivittäistä hankintaa

- Hankintakulttuurin muutos siten, että hankinta on ongelmanratkaisija, ei este, mikä pitää kiertää
- Budjettisidonnainen tarpeen ennustaminen riittävän ajoissa, jotta hankinnat ehditään koota ja hankinnan strategiasta ja mallista tehdä päätös
- Hankinnat suunnitellaan siten, että pystytään reagoimaan ketterästi muutoksiin niin kilpailutuksissa, tilauksissa kuin sopimuksissakin
- Kaikkea hankinnan tekemistä ohjaa oikea lopputuote ja tyytyväinen loppuasiakas

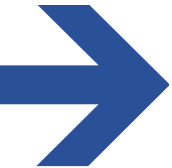
Innovatiivisuus kilpailutuksissa

KULJETTAJIEN TYÖVAATTEET

- Hankintaryhmä, jossa kuljettajat, luottamusmiehet sekä viestintä edustettuna – määrittely yhteistyössä loppukäyttäjän ja toimittajan kanssa
- Referenssit pyydettiin tarjoajien asiakkailta - ei mahdollisuuksia tulkinnanvaraisuuksiin
- Lopullinen tarjouspyyntö lähetettiin ennen julkaisua toimittajille kommenteille – ei riskiä julkaista tulkinnanvaraista tarjouspyyntöä
- Toimittajat kehittivät omaa vaateen kierrätystoimintaa tätä hankintaa varten

Päätös (voittajaksi Image Wear)

- Kuljettajatyöhön parhaiten sopivat, eettiset työvaatteet 7 vuodeksi
- Panostus jatkuvaan parantamiseen ja tehostamiseen sopimuskauden aikana
- Työvaatteiden laskennallinen säästö 19 % sopimusaikana

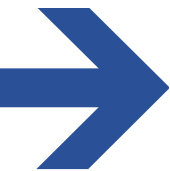
Innovatiivisuus kilpailutuksissa

KAUPUNKIPYÖRÄT

- Hankintamenettelynä neuvottelumenettely
- Neuvotteluiden perusteella konseptiksi valikoitu kokonaispalvelu
- Palvelumuotoilua käytettiin laadun arvioinnissa: käyttäjät pääsivät testaamaan pyöriä ja antamaan oman laatuarvionsa, joka vaikutti valintaan
- Sopimuksessa bonukset ja sanktiot pyörien käytettävyyden mukaan

Päätös (voittajaksi Smoove, Moventia, Clear Channel konsortio)

- Toimiva kaupunkipyöräkonsepti 10 vuodeksi
- Bonukset ja sanktiot osana sopimusta ohjaamassa laatua

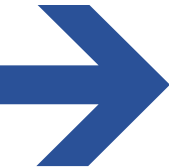
Innovatiivisuus kilpailutuksissa

PYSÄKKIKATOKSET

- Hankinnan kohteena pysäkkikatosten operointi ja ylläpito
- Neuvottelumenettely, jossa neuvottelujen loppuun saakka mukana kaksi hankintavaihtoehtoa: investointimalli (katokset jäävät sopimuskauden päätyttyä HKL:n omistukseen) ja käyttöoikeusmalli (jossa katokset ovat operaattorin omistuksessa)
- Valinta hankintavaihtoehtojen kesken tehtiin alustavien, sitovien tarjousten perusteella ja lopullinen tarjouspyyntö tehtiin käyttäen investointimallia

Päätös (voittajaksi JCDecaux)

- Käyttöoikeusmallisopimus, sopimuskausi on 20 + 5 vuotta
- Katosten peruskorjaus uudenveroisiksi vuosina 2017 ja 2018
- Toimittaja maksaa pysäkkikatosten mainoksista HKL:lle takuuvuokrana perussopimuskauden ajalta noin 80 mij. €

Muita huomiota innovatiivisiin hankintoihin ja kilpailukyvyn kehittämiseen liittyen

- Ensimmäistä kertaa Raide-Jokerissa allianssi on hankintamuotona käytössä pääkaupunkiseudun joukkoliikennehankkeessa
  - perusidea on integroida tilaaja, suunnittelija ja urakoitsija yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi niin, että kannustimet ovat yhdensuuntaiset
- Julkisen ja klusterin yksityisten toimijoiden yhteisyritykset parhaillaan harkinnassa
- Julkisen sektorin oman huippuosaamisen tarjoaminen suomalaisten yritysten kylkeen kansainvälisille markkinoille - winwin

